

Posudek školitele disertační práce Mgr. Barbory Řebíkové – *Umění a poznání. Přínos tematizace vztahu umění a poznání pro teorii současného vizuálního umění.*

Práce B.Řebíkové „revitalizuje“ tradiční problém umění a obecněji estetického objektu – estetické zkušenosti a poznání, který provází úvahy o umění od antiky po dnešek. Sám vznik moderní estetiky, pokud je situován do vystoupení A. G. Baumgartena, je založen na postulování specifických modů poznání, které estetický prožitek přináší. Výkyvy opačným směrem, tedy názor, že estetický prožitek žádné poznání nepřináší, můžeme stopovat ke Kantovi, ale třeba i a například k názorům J. R. R. Tolkiena. Autorka se ale nezaměřuje na historickou analýzu tohoto vztahu, přičemž ovšem historické souvislosti neignoruje, ale zasvěceně zkoumá „současnou historii“ této relace a to v práci promyšleně strukturované, pečlivé, vykazující podrobnou znalost relevantních textů (drobnější absenci staršího textu Herberta Reada *Výchova uměním* uvádím jen na okraj). Oceňuji zejména zachování kritického odstupu autorky i k textům, které konvenují jejímu přístupu.

Po metodologickém úvodu, kde autorka tzv. odkrývá karty, tedy reflektuje metody a metodologii svého přístupu ke zvolenému problému, včetně jeho limitů, zdůvodňuje volbu tématu, pak přistupuje k prezentaci škály „obratů“ – v zásadě aktuálních akcentů určitých vztahových pólů, jako je edukativní, sociální, etický obrat i obrat k divákovi. Z těchto akcentů zcela logicky vyplývají dominantní faktory podob současného vizuálního umění a vlivy na jeho podoby, v této (IV.) kapitole je pak nejpřínosnější část o postprodukcii, jako faktoru relativně novém a výrazně určujícím stávající „tvář“ umění současnosti.

Dalším krokem je zobecnění reflexe současné umělecké, kurátorské, divácké praxe v estetice a filosofii umění a vyústění do obhajoby relevance estetického kognitivismu pro současnou teorii umění. Autorka pak pokračuje ve svém plánovaném postupu „od konkrétního k obecnému“ v závěrečné kapitole „Estetika současného umění“, kde mimo jiné obhajuje tradiční koncept estetického postoje a to, dle mého, úspěšně.

Z uvedeného jistě vyplývá, že disertační práci Barbory Řebíkové hodnotím jednoznačně kladně a bez výhrad **doporučuji k obhajobě**. Jako školitel připojím, že nejde o první verzi práce, autorka se propracovávala k finální podobě postupně, spoustu „lešení“ odstranila a to ku prospěchu výsledného textu.

Praha 8.4.2018

Prof. PhDr. Vlastimil Zuska, CSc.